

Nr 55.

Ankom till riksdagens kansli den 2 april 1937 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående kronans deltagande i en andra reglering av sjön Torrön.

(4:e avd.)

I en den 26 februari 1937 dagtecknad proposition, nr 137, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för nämnda dag, föreslagit riksdagen medgiva, att kronan må för bättre utnyttjande av vattenkraften i Indalsälven i huvudsaklig överensstämmelse med i statsrådsprotokollet angivna grunder deltaga i en andra reglering av sjön Torrön.

Genom beslut den 16 maj 1930 bemyndigade Kungl. Maj:t, efter riksdagens medgivande, vattenfallsstyrelsen att för kronans räkning avsluta avtal rörande reglering av sjön Torrön — en av Indalsälvens källsjöar — i huvudsaklig överensstämmelse med ett av vattenfallsstyrelsen med skrivelse den 14 mars 1930 framlagt förslag. Enligt detta beräknades den föreslagna regleringen draga en kostnad av 1,200,000 kronor, varav vid en utbyggnad av kronans vattenfall i Indalsälven skulle å kronans fallandelar, inklusive de sedermera inköpta andelarna i Näveredeforsen, komma att belöpa ungefär 457,000 kronor.

Genom den sålunda avtalade, numera genomförda regleringen, vilken omhänderhafts av Indalsälvens regleringsföretag u. p. a., har i nämnda sjö skapats ett magasin mellan höjderna + 15.5 meter och + 8.0 meter över visst jämförelseplan.

Vattenfallsstyrelsen har nu framlagt förslag om kronans deltagande i en ytterligare reglering av samma sjö. De utarbetade planerna för denna andra reglering, varmed avses att genom sänkning av den nedre dämmningsgränsen till + 3.8 meter och därav följande ökning av magasinets storlek öka vattenföringen i älven under lågvattenperioder med i medeltal 20 kubikmeter per sekund, utvisa en kostnad av omkring 650,000 kronor, varav på vattenfallsstyrelsens fall skulle belöpa ungefär 243,000 kronor enligt följande fördelning:

	Kronor.
Kattstruforsen	8,580
Skärhällsforsen	22,390
Midskogsforsen	33,340
Näveredeforsen	35,270
Stuguforsen	14,440
Stadsforsen	71,230
Österåsforsarna	57,690
Summa kronor	242,940

Departementschefen har i ärendet anfört följande:

För kronan såsom ägare av betydande vattenfall i Indalsälven måste det givetvis innebära fördelar, därest för en måttlig kostnad regleringen av sjön Torrön kan ytterligare fullföljas. Enligt det framlagda förslaget skulle genom en sänkning av den nu gällande nedre dämmningsgränsen kunna vinnas en ökning av vattenföringen under lågvattenperioder med i medeltal 20 kubikmeter per sekund. Enbart för Stadsforsens kraftstation, som väntas kunna tagas i bruk på hösten 1939 och som utgör den första av kronans vattenkraftsanläggningar i Indalsälven, skulle detta innebära en kraftökning av omkring 4,300 kW. Då den å kronans vattenfall i Indalsälven enligt stadgarna för regleringsföreningen belöpande andelen av kostnaderna för den nu ifrågasatta andra regleringen icke beräknats till högre belopp än omkring 243,000 kronor, finner jag i likhet med vattenfallsstyrelsen kronans deltagande i den fortsatta vattenregleringen fördelaktig. Jag vill därför tillstyrka, att vattenfallsstyrelsen erhåller bemyndigande att för kronans räkning avsluta avtal rörande en andra reglering av sjön Torrön huvudsakligen i enlighet med det i ärendet ingivna avtalsförslaget, vilket icke givit mig anledning till erinran. Då kronan genom att ingå ett avtal av nu förevarande slag skulle binda sig för framtida utgifter, läser emellertid riksdagens medgivande härtill böra inhämtas.

Frågan om beredande av medel till bestridande av de med vattenregleringen förenade kostnaderna är icke i detta sammanhang aktuell, enär regleringen icke är avsedd att omedelbart påbörjas utan är beroende på särskilt beslut av vattenfallsintressenterna.

Ifrågavarande arbeten, avseende en sänkning av den nedre dämmningsgränsen vid sjön Torrön, skulle, enligt vad utredningen visar, medföra en rätt avsevärd förbättring av vattenföringen under lågvattenperioder vid statens fall i Indalsälven. Värdet härav ensamt för den under utbyggnad varande Stadsforsens del skulle överstiga statens beräknade kostnader för företaget eller 243,000 kronor.

Utskottet.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förevarande förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att kronan må för bättre utnyttjande av vattenkraften i Indalsälven i huvudsaklig överensstämmelse med i statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden den 26 februari 1937 angivna grunder deltaga i en andra reglering av sjön Torrön.

Stockholm den 2 april 1937.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS ANDERSON.

Närvarande: se under utlåtandet nr 52.